

[Camre]

kom til orde her i salen, vil være værdifuldt, at vi viser de mennesker i EF, der er underkastet EF-bureaukraternes – eller jeg skulle vel snarere sige EF-kapitalisternes – handels-hindringsforklaringer og de andre begrundelser, der bruges for ikke at gøre noget, at der altså her er et lille land dér i den yderste nordkant af EF, som tør tage hensyn til menneskene frem for til kapitalen.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at jeg håber, at vi med den fremsættelsesfrist, der har været for dette forslag, kan få det vedtaget i indeværende samling. Det er rigtigt, som nogle har sagt, at det er en genfremsættelse, og det blev jo fremsat så sent sidste år, at vi ikke kunne forvente det færdigbehandlet. Vi forventer det færdigbehandlet i indeværende samling.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

I mit indlæg nævnte jeg, at jeg vil fastsætte en frist for behandlingen af den gruppe stoffer, der sendes til EF her i starten af 1987. Fru Elisabeth Bruun Olesen spurgte, hvordan det ligger med fristen. Jeg kan præcisere, at det er min agt at benytte den omtalte sikkerhedsklausul, hvis gruppen af stoffer ikke er færdigbehandlet inden udgangen af 1987.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Det, der kalder mig herop igen, er, at jeg faktisk glemte et svar til hr. Ove Jensen, som spurgte, hvorfor man ikke havde brugt tiden siden maj måned til at finde ud af, hvilke stoffer der faktisk er kræftfremkaldende, og det vil jeg meget gerne svare på. Vi har Det Internationale Kræftforskningsinstituts udsagn om, hvilke stoffer der er kræftfremkaldende. Det er dem, der står på bilagene, og disse lister har ikke ændret sig, siden de blev offentliggjort første gang. Vort argument er naturligvis, at det er centralt, at viden om den kræftfremkaldende virkning ikke forholdes befolkningen, og vi mener, at der er fuldt tilstrækkelig videnskabelig basis for i hvert enkelt tilfælde også at fastslå, hvad der kan gøres for at modarbejde disse negative virkninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om mærkning af organiske opløsningsmidler.

Af Elisabeth Bruun Olesen (VS) og Gade (SF) m.fl.

(Fremsat 18/12 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Når vi nu skal drøfte mærkning af opløsningsmidler, vil jeg gøre opmærksom på, at der i grunden er tale om den samme problemstilling som ved mærkning af de kræftfremkaldende stoffer: også her er grundlaget EF-regler, der er overført til dansk ret.

EF-reglerne er to direktiver: ét om farlige stoffer og ét om farlige kemiske produkter, der anvendes som opløsningsmidler. De danske regler er tre bekendtgørelser, som Miljøministeriet har udstedt. EF-reglerne er totalharmoniseringsdirektiver, hvilket vil sige, at danske myndigheder ikke må tillade, at der markedsføres stoffer eller produkter, som ikke lever op til direktivernes krav. På den anden side kan danske myndigheder heller ikke forlange strengere krav efterlevet. Her i landet har vi i flere år været opmærksom på de skadelige virkninger ved længere tids brug af organiske opløsningsmidler. Nu ved vi, at en lang række af opløsningsmidlerne har kronisk neurotoksisk virkning. Foruden af de danske myndigheder er denne virkning anerkendt af norske, svenske og finske myndigheder. I 1985 erkendte WHO, at der er vi-

[Miljøministeren]

denskabelige undersøgelser, som tyder på, at længere tids udsættelse for organiske opløsningsmidler kan medføre kroniske neurotoksiske virkninger.

I efteråret 1986 udgav Miljøstyrelsen 2 rapporter om opløsningsmidler. Der er tale om et arbejde udført af Miljøstyrelsen og Arbejdsmedicinsk Klinik på Rigshospitalet. Disse rapporter blev straks sendt til EF som dokumentation for 13 specielt udvalgte opløsningsmidlers neurotoksiske virkninger med det formål, at disse stoffer kan blive optaget på listen over farlige stoffer. Rapporterne skal nu behandles på et ekspertmøde i Kommissionen den 18. marts.

EF-Kommissionen har vist stor interesse for rapporterne og har opprioriteret arbejdet med mærkning af opløsningsmidler. Jeg mener, det er rimeligt, at vi i første omgang giver de andre medlemsstater mulighed for at tage stilling til vores dokumentation og mærkningsforslag.

Når dette er sagt, vil jeg ikke undlade at pointere følgende: skulle der mod forventning ikke ske en hurtig udvikling i sagen, må vi overveje at foretage den mærkning her i landet, som vi finder rigtig og rimelig.

Til slut vil jeg også her nævne artikel 100 A i den nye EF-pakke. Regeringen har ved flere lejligheder tilkendegivet, at den vil søge de ældre direktiver med hjemmel i Romtraktatens artikel 100 genforhandlet, når EF-pakken træder i kraft, så de får hjemmel i den nye artikel 100 A. Både direktivet om opløsningsmidler og om farlige stoffer har hjemmel i artikel 100. Med den nye artikel 100 A som grundlag for mærkning af opløsningsmidler vil der være større muligheder for at indføre strengere regler, end direktiverne foreskriver, når de tungtvejende sundhedshensyn, der gør sig gældende ved opløsningsmidler, tages i betragtning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg bemærkede med interesse, at ministeren sagde, at man ville overveje en national mærkning, hvis mødet den 2. marts gav et utilfredsstillende resultat. Det synes jeg var rart at få at vide. Så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren på baggrund af det, der var i fjernsynet i går om mærkning, er tryk ved, at det materiale, man henviser til,

er materiale bl.a. fra Oliebranchens Fællesrepræsentation – en undersøgelse, som alle andre har taget meget skarp afstand fra i hele Danmark – og at man end ikke har nævnt, som det står i Aktuelt i dag, at det er fra Oliebranchens Fællesrepræsentation, den rapport kommer, men blot har sagt, at den er lavet af folk fra Københavns Universitet. Tror ministeren på baggrund af disse oplysninger, at man vil komme frem til et tilfredsstillende resultat?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

På grund af møde i aftes og da jeg ikke har haft lejlighed til at læse Aktuelt i dag, er jeg ude af stand til at besvare spørgsmålet, men jeg skal undersøge, hvad der er sagt.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg kan godt forstå, at miljøministeren i disse dage har travlt med så meget andet, at der ikke kan blive tid til at se fjernsyn. Det er heller ikke altid, vi andre når det. Men jeg nåede det også i går, og det er bl.a., fordi jeg er meget optaget af denne sag. Det var vores parlamentsmedlem, John Iversen, som vi selvfølgelig har talt sammen med og har bedt om at spørge. I det svar, der er kommet i går, og som ministeren jo lige kan kigge igennem, står der, som fru Elisabeth Bruun Olesen siger, at en af de rapporter, der indgår i bedømmelsesgrundlaget for, om man skal gå videre og hurtigt i denne sag, er oliebranchens rapport, altså de multinationale selskabers rapport, hvori det bl.a. siges, at det ikke er påvist, at f.eks. malere får hjerne-skader af de pågældende stoffer, men at det er noget med, at malerne er debile, som det hedder på fint dansk, mens det på almindeligt dansk hedder, at de er dumme. Det er rædselsfuldt at tænke på, at en sådan rapport ligger til grund, når man tænker på, at den overhovedet ikke er brugbar her i Danmark, hvor den jo er afvist.

Jeg skal lige citere, hvad der siges i svaret. I disse rapporter konkluderes det, at hvis personer i længere tid udsættes for organiske opløsningsmidler, kan det have skadelige følger på centralnervesystemet, men det er ikke i tilstrækkeligt omfang bevis for eksistensen af en årsagssammenhæng i alle til-

[Lilli Gyldenkilde]

fælde og i forbindelse med alle former for kontakt med disse stoffer.

Når lobbyvirksomheden virkelig sætter i gang, vil det betyde, at Kommissionen siger nej til at gå videre. Derfor må dette forslag igennem Folketinget.

Camre (S):

Det er rigtigt, som miljøministeren startede med at sige, at dette forslag er parallelt til det foregående forslag på Folketingets dagsorden, og jeg vil gerne på Socialdemokratiets vegne sige, at vi støtter VS' forslag. Vi finder, at det er et overordentlig rimeligt forslag at gennemføre, og vi finder det særdeles påkrævet, at sagen ikke udsættes længere.

Det er sådan noget i retning af 100 år, man har været klar over, at organiske opløsningsmidler kunne være farlige, men de hyppige hjerneskader ser vi jo i sammenhæng med ændrede anvendelsesmetoder, først og fremmest det forhold, at der nu ikke males små flader med en pensel, men sprøjtes i hele rum også i husbyggeriet, og at der altså i perioder af vores nyere industrihistorie har været anvendt sprøjtning uden overhovedet at have relevante beskyttelsesmidler. Det gælder andre erhverv end netop malererhvervet, og jeg vil gerne her fremhæve, at en hel del af anvendelsen netop finder sted uden for Arbejdstilsynets område. Jeg tror såmænd, at Arbejdstilsynet med de begrænsede ressourcer, det har, gør, hvad det kan, på de områder – specielt de måske lidt større virksomheder – hvor faren er erkendt, men der er mange områder, hvor reglerne praktiseres helt anderledes lempeligt. Jeg har eksempelvis under arbejdet med denne sag fundet ud af, at Arbejdstilsynet også på områder, som er klart regelbelagt, fortolker reglerne forskelligt alt efter, om det er en virksomhed, hvor de mennesker, der arbejder med opløsningsmidlerne, er ansatte lønmodtagere, eller det er et lille værksted, hvor den såkaldt selvstændige mester står der selv. Han får nemlig lov til uden noget indgreb af nogen art at ødelægge sit helbred, og han er jo i virkeligheden lige så svag og lige så lille som den enkelte lønmodtager i denne sammenhæng. Lad mig nævne maling af biler, lad mig nævne det, man kalder affedtning af nye biler, altså fjernelse af det fedtbeskyttelseslag, bilerne er forsynet med fra fabrikken, lad mig nævne

undervognsbehandling, et stort, i dobbelt forstand sort område, hvor der ikke er nogen rimelig kontrol.

Nu ved vi altså, at så galt et par mennesker, som har været ansat i lærerstillinger eller måske endda fortsat er ansat i lærerstillinger ved Københavns Universitet, har kunnet fremlægge noget, der giver sig ud for at være en videnskabelig rapport, men som er et partsindlæg betalt af oliebranchen, som hævder, at hele problemet består i, at malere er dummere end andre mennesker. Det er fantastisk, at Københavns Universitet overhovedet tillader den slags i 1985 eller 1986, hvornår disse usande påstande nu er blevet anvendt i undervisningen.

Vi må altså sige, at EF er for langsom og for sen af samme grunde som dem, jeg nævnte før: tekniske handelshindringer, uønsket arbejderbeskyttelse, og det vil og kan vi ikke vente på. Der står menneskeliv på spil, der står menneskelige tilværelser på spil, og der står altså også ganske mange penge for samfundet på spil, hvad enten det er i sundhedssektoren eller socialektoren. Vi håber altså, at vi kan finde et flertal og undgå en genanvendelse af den internationale sovepude, som EF synes at skulle blive i miljøsager.

Svend Åge Petersen (KF):

Der har i det sidste par uger været rigtig gang i oppositionens beslutningsforslag på miljøområdet, og her er der igen tale om et forslag, som i sit hele indhold ligger tæt på regeringsinitiativer, som allerede er iværksat.

Man kunne få det indtryk, at det vigtigste for forslagsstillerne er at markere sig over for befolkningen – ja, måske vigtigere end at medvirke til den rigtige lovgivning på dette område.

I Det Konservative Folkeparti føler vi, at det er helt naturligt, at der på emballage for organiske opløsningsmidler skal ske en mærkning, der på en entydig måde orienterer brugerne om, hvad det er for et opløsningsmiddel, der er tale om, og hvilke eventuelle bivirkninger der kan være forbundet med at arbejde med dette opløsningsmiddel, herunder naturligvis også oplysninger om de bivirkninger, der eventuelt kan blive tale om ved langtidspåvirkning.

Men netop det at fastslå, hvilke bivirkninger der i værste fald kan blive tale om, er vel

[Svend Åge Petersen]

den egentlige problemstilling, der afspejles i dette beslutningsforslag. Vore EF-samarbejdspartnere har tilsyneladende hidtil ikke været helt enige med os danskere i vores vurdering af mulige bivirkninger, og derfor er det tilfredsstillende, at miljøministeren, straks efter at Miljøstyrelsen i efteråret 1986 udgav to rapporter om opløsningsmidler, sendte disse rapporter til EF for at få optaget yderligere opløsningsmidler på EFs liste over disse farlige stoffer. Allerede om ca. en måned, altså i marts måned i år, vil disse rapporter blive behandlet på et ekspertmøde i Kommissionen, og derfor mener vi i Det Konservative Folkeparti, at vi skal afvente behandlingen i EF-regi, før vi tager stilling til, om vi vil afvente de andre medlemslandes stillingtagen, eller om vi i Danmark skal foretage vores egen mærkning.

Derfor kan vi på nuværende tidspunkt ikke støtte beslutningsforslaget.

Skrumsager Skau (V):

Som ministeren allerede har nævnt, er der jo tale om samme problemstilling som ved mærkning af kræftfremkaldende stoffer – ja, i og for sig samme problemstilling som for alle stoffer, der på en eller anden måde er sundhedsskadelige eller sundhedsfarlige. Vi fik jo også den sidste bekendtgørelse fra Miljøstyrelsen den 6. december 1986, som omhandler 1.700 forskellige stoffer, der er mærket eller skal mærkes i dag.

Ligesom vedrørende de kræftfremkaldende stoffer arbejder regeringen virkningsfuldt på EF-niveau for, at vi også her kan sikre fælles EF-regler, og EF har, som det allerede er nævnt, opprioriteret dette arbejde. Jeg er overbevist om, at vi ser et fælles initiativ i marts måned og senere, som kan være med til at beskytte medborgerne mod de uønskede virkninger også fra organiske opløsningsmidler. Først og fremmest må vi opprioritere de opløsningsmidler, som man især anvender i EF, men også anvender i Danmark; det er jo ikke alle stoffer, vi anvender i Danmark.

Kort og godt: Venstre prioriterer dette område højt, men vi kan ikke støtte det foreliggende forslag. Vi mener, det er en sag, der skal køres i EF, og hvis vi ikke kan nå langt nok i EF, må vi, når den tid kommer, anvende artikel 100A.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg synes, det er vigtigt her indledningsvis at sige et par ord om, hvad dette handler om. Hvis man én gang har talt med et menneske, som har fået en hjerneskade, vil man forstå, hvor vigtigt det er, at en arbejdsmiljøpolitik bliver tilrettelagt sådan, at det er mennesket, som bliver sat i centrum, og at alt andet må indrettes herpå. Mennesker skal ikke skades hverken i arbejdsmiljøet eller ved ting, som har noget med deres daglige arbejde at gøre.

At opløsningsmidler kan give hjerneskader er der slet ikke nogen tvivl om. Indtil nu har da også ca. 2.000 mennesker her i Danmark fået tilkendt en erstatning med baggrund i, at de har fået en godkendelse af, at den skade, de har erhvervet sig, har de erhvervet sig i omgang med opløsningsmidler. Det er videnskabeligt bevist, at påvirkning fra opløsningsmidler kan resultere i bl.a. hjerneskader og nerveskader, senest på WHO-konferencen i juni måned 1985, og ikke mindst har læge Per Gregersen og ingeniør Torben Brun Hansen klart dokumenteret dette i miljøprojektet 70-72 fra 1986. Dette dokument bruges da også som officielt dokument i dansk sammenhæng i EF-forhandlinger om at forbedre klassificering og mærkning af stoffer, der kan give hjerneskader.

Dette forslag er fremsat for at få en debat om, hvorvidt vi her i Danmark kan lave rimeligt forebyggende arbejdsmiljøtiltag, som det i øvrigt blev lovet i forbindelse med EF-pakkeafstemningen. Det kan godt opfattes som en provokation, men det er bestemt ikke ment som en sådan. Det er redeligt ment, at Folketinget her skal have lejlighed til at vise, om et flertal herinde vil være med til at lave en forebyggende sundhedsindsats, som ikke skal vente på, at alle de andre lande bliver enige om, at det vil de også gøre.

Jeg mener, at vi i tidligere diskussioner, ikke mindst om EF-pakken, gjorde meget ud af, også fra tilhængernes side, hvor utroligt vigtigt det var, at vi kunne få lov til at lave egne regler på disse områder. Når vi så står i en situation nu, hvor vores miljøminister siger – og det sagde miljøministeren under et tidligere punkt på dagsordenen – at hvis ikke der er sket noget på disse områder inden udgangen af 1987 – sådan forstod jeg det – vil der blive tale om, at vi laver egne regler i Danmark, kan jeg ærlig talt ikke forstå, at vi

[Lilli Gyldenkilde]

ikke allerede nu kan sige, at nu er tiden altså inde til at vise, at det er det, vi vil have lov til i Danmark, og så må vi så tage konsekvenserne.

Dette siger jeg selvfølgelig, fordi de dokumenter, der er fremlagt, og som jeg allerede har været inde på, f.eks. rapporten fra Oliebranchens Fællesrepræsentation, som er blevet kritiseret og hånet her i Danmark, og som faktisk ikke kan bruges til noget, har fået et blåt stempel af nogle folk på Københavns Universitet, og den er med som grundlag for EF-Kommissionens indstilling til, hvordan vi kan komme videre på dette punkt. Og med den viden, man almindeligvis kan have om, hvad der foregår i EF-bureaucratiet, ved vi da alt om, at lobbyvirksomheden fra store multinationale selskaber er langt større end lobbyvirksomheden fra lønmodtagernes organisationer. Man kan klandre lønmodtagernes organisationer lidt for, at de ikke tager disse ting alvorligt, når vi nu er kommet med i dette selskab, og det skal jeg da også gøre ved anden lejlighed og også i andre forsamlinger, men jeg vil da ikke undlade at nævne det nu, for det er den eneste måde, man kan komme ind og være med til at påvirke disse ting. De store multinationale selskabers muligheder for at påvirke ved lobbyvirksomhed er meget store.

Jeg vil anbefale, at vi stemmer for dette forslag, og jeg skal vende tilbage i anden omgang – jeg kan se, at nu lyser den røde lampe – med et par argumenter mere for hvorfor.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Beslutningsforslag nr. B 74 drejer sig jo om at mærke organiske opløsningsmidler i overensstemmelse med den fare, som vi her i Danmark er overbevist om at stofferne kan udgøre. Det fremgår også af, at det godkendes som erstatningsgrundlag.

Det Radikale Venstre finder, at det er yderst malplaceret, at EF nu tilsyneladende ønsker at bruge en tvivlsom rapport, som oven i købet, så vidt vi kan forstå, har været vejen over Atlanten og tilbage igen, som grundlag for et direktiv, således at stofferne ikke skulle kunne mærkes.

I Danmark godkender vi, at opløsningsmidler kan give hjerneskader, og Det Radikale Venstre finder det ikke rimeligt, at vi på

det punkt skal godkende EF's opfattelse. Vi kan derfor nok acceptere, at man afventer den behandling i EF, ministeren omtaler, under forudsætning af, at den sker inden for en overskuelig tid, og at Danmarks syn på sagen fremhæves stærkt under behandlingen.

Det må formentlig betyde, at ordet »omgående« bør udgå af forslaget. Men i øvrigt er vi positive over for det.

Addi Andersen (CD):

Om forslaget fra SF og VS kunne jeg næsten sige det samme som om det foregående forslag fra Socialdemokratiet, og jeg vil derfor nøjes med at henvise til miljøministerens bemærkninger vedrørende artikel 100 A i EF-pakken.

Steffensen (KRF):

Også jeg vil henvise til miljøministerens besvarelse vedrørende beslutningsforslaget.

Ove Jensen (FP):

På samme måde som ved det forrige forslag er Fremskridtspartiet tilhænger af, at farlige stoffer mærkes, men jeg har ærligt talt efter at have hørt miljøministeren svært ved at se, at der overhovedet er et problem tilbage her. Hvis jeg har hørt rigtigt, vil miljøministeren arbejde på at få EF-bestemmelsen ændret, og hvis ikke det lykkes, vil miljøministeren indføre en national mærkning, hvorefter problemet er løst. Men ellers kan vi støtte forslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg vil starte med at takke for den tilslutning, der har været til forslaget, og for det flertal, der jo er for forslaget, så vidt jeg har forstået, hvis man tager ordet »omgående« ud.

Jeg er glad for, at ministeren sagde, at hvis mødet den 2. marts ikke var positivt, ville man overveje en national lovgivning. Nu er der heldigvis ikke så lang tid til 2. marts, og så kan vi straks derefter få at vide, hvad der skal ske, og sætte den nationale lovgivning i værk.

Til de Konservatives ordfører vil jeg sige, at dette forslag ikke er fremsat som en form for leflen for den miljøpolitiske debat, der foregår i samfundet her og nu. Jeg vil for det første anbefale, at man kigger på, hvornår

[Elisabeth Bruun Olesen]

det er fremsat. Dernæst vil jeg anbefale, at man også husker, hvad vi gjorde, før vi fremsatte det. Da indkaldte SF og VS nemlig til et samråd i miljøudvalget, som fandt sted, flere uger før forslaget her blev fremsat. Det er altså ikke et hasteforslag, som vi har kastet ud for at markere os i den miljøpolitiske debat. Det synes jeg var en utrolig underlig bemærkning, som jeg godt vil bede den Konservative ordfører tage i sig igen.

Jeg synes, som det er blevet sagt af andre, at det er fuldkommen malplaceret, som vi hørte det i fjernsynet i går, at EF nu tilsyneladende er på vej til i sin vurdering af denne mærkning at bruge en rapport, som alle tager afstand fra, og hvor de indvendinger, der har været imod den, end ikke er med, en rapport, hvoraf det ikke fremgår, at det er Oliebranchens Fællesrepræsentation, der har betalt den, men der bare står, at det er nogle folk fra Københavns Universitet. Man giver dem en legitimitet, som de slet ikke har, fordi det er en rapport betalt af Oliebranchens Fællesrepræsentation.

Jeg håber meget, at den velvilje, der har været over for forslaget, kan sikre, at der kommer en lovgivning igennem i dette år, så vi ikke skal gå ind i et nyt år, uden at vi har en lovgivning, for i virkeligheden er det så utrolig lidt, vi beder om. Det er jo fuldkommen grotesk, at man ikke må mærke et produkt og sige, hvad det egentlig handler om. Det er jo i virkeligheden et meget beskedent forslag. Hvis vi skulle gå til roden, skulle vi kræve, at mange af disse midler simpelt hen blev forbudt, i alle tilfælde de farligste af dem. Vi burde sige, at grænseværdierne skulle sættes ned. Vi burde sige substitution. Vi burde sige, at Arbejdstilsynets og Miljøstyrelsens regler i langt højere grad skulle overholdes. Det siger vi også, men det har vi ikke sagt i dette forslag. Det begrænser sig til mærkning.

Jeg er måske lidt dum, det ved jeg ikke, men jeg har inderst inde aldrig helt kunnet forstå, hvorfor en bestemt mærkning ikke må stå på et produkt, hvorfor man ikke må skrive, at noget er farligt, og den eneste konklusion, jeg kan drage, er den samme, som hr. Camre drog ved sidste debat om de kræftfremkaldende stoffer. Når man siger, at det er en teknisk handelshindring, er det, fordi man ikke vil have, at det skal kunne bruges i miljødebatten – for at sige det ligeud. Der er

jo ikke tale om en diskrimination af udenlandske produkter og dermed protektionisme, for mærkningen skal trods alt stå på dansk, så jeg kan ikke se andet, end at formålet med denne harmonisering er at lægge låg på medlemslandenes miljøpolitik og prøve at forhindre, at de enkelte lande bryder en fælles front ved at stille strengere miljøkrav, som kunne frygtes at have en afsmittende effekt på de andre lande. For tænk, hvis de italienske arbejdere fandt ud af, at de arbejdede med et stof, som man i Danmark anså for kræftfremkaldende, hvilke regler kunne de så ikke kræve dernede? Det kan kun være derfor, man ønsker at have denne tekniske handelshindring.

Men som sagt, jeg håber meget på, at vi kan komme igennem med dette, og opfatter diskussionen herom indtil nu som meget positiv.

(Kort bemærkning).

Svend Åge Petersen (KF):

Fru Elisabeth Bruun Olesen opfordrede mig ligefrem til at gå på talerstolen. Tak for det!

Men når nu min ordførertale skal forvansktes, kunne man vel egentlig have håbet på, at det enten skete en lille smule elegant eller måske med lidt ironi eller sådan noget. Men ingen af delene var tilfældet.

Jeg skal sige, at jeg ønsker på ingen måde at trække noget af det, jeg har udtalt, tilbage, men jeg skal gerne til ære for ordføreren, fru Elisabeth Bruun Olesen, gentage, hvad jeg sagde i min indledning. Jeg sagde, at man kunne få det indtryk, at det vigtigste for forslagsstillerne er at få markeret sig over for befolkningen. Jeg tror nok, at det hermed er klart, at det ikke er det samme som det, jeg fik skudt i skoene af ordføreren.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da jeg er en af forslagsstillerne, føler jeg mig selvfølgelig også truffet af de bemærkninger, der kommer her.

Som fru Elisabeth Bruun Olesen allerede har sagt, hjælper det jo på det, hvis man læser forslaget, og det hjælper i hvert fald, hvis man ser på, hvornår det er fremsat. Og så hjælper det med lidt viden om, hvad vi så-

[Lilli Gyldenkilde]

mænd har arbejdet med i de sidste 10 år her i Folketinget. Så kan det godt være, man finder ud af, at det ikke kun er for at markere sig, men at det er seriøst arbejde, der er lavet gennem årene. Det var det ene, jeg ville sige.

Det andet, jeg vil sige, drejer sig om de diskussioner, der nu skal føres. Om det skal være på embedsmandsplan, eller hvordan det skal være, skal jeg lade være usagt, men ministeren er i hvert fald ansvarlig for området og må kunne give besked til de eksperter, der har med dette at gøre, om den rapport, der ser ud, som om den er officiel, fordi der er nogle fra Københavns Universitet, der har skrevet under på nogle bemærkninger i den. Vil ministeren sørge for, at man i EF-Kommissionen, i hele det ekspertpanel, der sidder og behandler dette, er klar over, at denne rapport er underkendt i Danmark? Jeg vil gerne bede miljøministeren svare mig på, om ikke det er rimeligt at få gjort klart, hvad det er for nogle ting, der ligger til grund for det videre arbejde i denne sag. Vi synes i hvert fald, det er utrolig vigtigt, at der bliver gjort opmærksom på det.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil da gerne sige, at jeg er meget enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at vi skal have klarlagt, hvad der ligger til grund for dette. Jeg kan ikke afgive et løfte om noget, jeg ikke endnu har haft lejlighed til at sætte mig ind i, men jeg mener, at sagen ser ret alvorlig ud.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

Af industriministeren (Nils Wilhjem).
(Fremsat 15/1 87).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadeforsikring. (Overflytning af de forsikringstekniske funktioner fra Sikringsstyrelsen til Forsikringstilsynet m.v.).

Af socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen).
(Fremsat 14/1 87).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Forslag nr. L 164 omfatter ændringer på tre områder i lov om forsikringsvirksomhed. Den ene er også indeholdt i socialministerens lovforslag nr. L 158 og drejer sig om at overflytte tilsynet med forsikringssselskabernes administration af arbejdsskadeforsikring til Forsikringstilsynet.

Det lyder meget enkelt bare at flytte tilsynet, men der jo forskel på den måde, tilsynet foregår på, afhængigt af, om der er tale om skadesforsikringsvirksomhed eller livsforsikringsvirksomhed. Den sidstnævnte er den mest omfattende, og det fremgår af lovteksten, at der sigtes mod, at tilsynet med arbejdsskadeforsikring kommer til at ligne livsforsikringsvirksomheden mest. Det finder vi tilfredsstillende.

Hvad angår kontrol med selskabernes præmiefastsættelser og indtjening, har jeg bemærket bestemmelserne om, at forsikrings-selskaberne, der driver arbejdsskadeforsikringsvirksomhed, i det lange løb skal have balance mellem indtægt og udgift.

Det er for os vigtigt, at vi ikke får en gentagelse af de voldsomme fortjenester, som vi har oplevet tidligere. Jeg mener også, der er grund til at hæfte sig ved erhvervssygdommes forsikringsmæssige behandling. Der knytter sig faktisk problemer til dette både